

STILLE WEEK

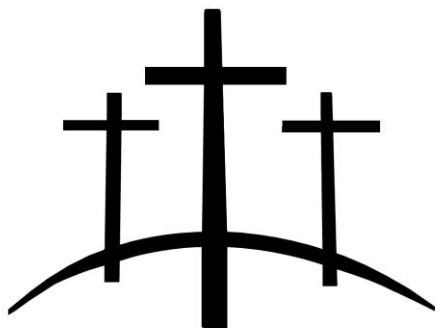
Goede Vrijdag

18 april 2025

kleur paars

'Stilstaan bij het lijden'

we komen in stilte binnen

- GOEDE VRIJDAG

- GEBED

- INLEIDING

- LIED 561

'O liefde die verborgen zijt'

- EERSTE STATIE

Jezus bij Pilatus

Johannes 18: 29-40, 19: 1-16

Pilatus kwam naar buiten. 'Waarvan beschuldigt u deze man?' vroeg hij. Ze antwoordden: 'Als Hij geen misdaden had gepleegd, zouden we Hem niet aan u uitgeleverd hebben.' Pilatus zei: 'Neem Hem dan mee, en veroordeel Hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.' Zo moest de uitspraak van Jezus in vervulling gaan waarin Hij aanduidde welke dood Hij zou sterven.

Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?' 'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?' Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd.'

Maar mijn koninkrijk is niet van hier.' Pilatus zei: 'U bent dus koning?' 'U zegt dat Ik koning ben,' zei Jezus. 'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.' Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?'

Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. 'Ik heb geen schuld in Hem gevonden,' zei hij. 'Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' Toen begon iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!' Barabbas was een misdadiger.

Toen liet Pilatus Jezus geselen. De soldaten vlochten een kroon van doornen, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan. Ze liepen naar Hem toe en zeiden: 'Gegroet, koning van de Joden!', en ze sloegen Hem in het gezicht. Pilatus ging weer naar buiten en zei: 'Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is Hij, die mens,' zei Pilatus. Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.' De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.' Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig. Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt U vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord. 'Waarom zegt U niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?' Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.' Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.' Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata. Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: 'Hier is Hij, uw koning.' Meteen schreeuwden ze: 'Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!' Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?' Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!' Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

Hoe konden ze je zoiets aandoen, Jezus? Je deed toch niemand kwaad!

Was het alleen maar omdat je God 'jouw Vader' durfde te noemen?

Of voelden sommigen zich ook bedreigd in hun egoïsme en hun hebzucht?

Wie zal het zeggen?

Eén ding bewonder ik in ieder geval in jou:

dat je niet bent weggelopen voor het kruis.

Heeft het dan tóch met Gods liefde te maken?

- VIERDE STATIE

Jezus ontmoet zijn moeder

Lucas 2: 34-35

Simeon zegende Jezus en zijn ouders en zei tegen Maria, zijn moeder: 'Weet wel dat velen in Israël vanwege Hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat weersproken wordt, en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden.

*Als de schaduw van het kruis mijn leven verduistert,
wil dan op mijn weg mensen als Maria – zenden, Heer,
die nabij zijn – én nabij blijven, wat er ook gebeurt.
Zij zijn als vuurtorens – in de duistere nacht – van pijn en verdriet;
lichtbakens van hoop – in een wereld – van wanhoop!
Wie hen mag ontmoeten – vindt nieuw leven!*
- VIJFDE STATIE

Simon van Cyrene helpt het kruis dragen

Matteus 27: 32

Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen.

*Wie troost jou
en wie maakt jouw leven licht,
al is het maar voor een ogenblik?*

*Wie troost jij
en voor wie maak jij het leven licht,
al is het maar voor een ogenblik?*
- LIED 587:6

'Zing met de psalm'
- ZESDE STATIE

Jezus gezicht wordt afgewist door Veronica

Psalm 27: 8-9

Mijn hart zegt U na:
'Zoek mijn nabijheid!'

Uw nabijheid, Eeuwige, wil ik zoeken,
verberg uw gelaat niet voor mij.

Wie heeft genoeg troost om Hem te troosten?

Ik niet

Niemand?

Veronica.

*Vrijwilligster vrouw
Niemand hoeft haar te dwingen
uit haar schaamte naar voren te stappen*

*Losgewrongen uit haar medelijden
en gezien waar het zeer deed*

*Een natte doek
de koelte van troost
op een kapot gezicht
Een doek is al genoeg troost*

- ZEVENDE STATIE **Jezus valt wederom onder het kruis**

Psalm 69: 18-21

Verberg uw gelaat niet voor uw dienaar,
antwoord mij snel, want de angst benauwt mij.
Wees mij nabij en bevrijd mij,
verlos mij van mijn vijanden.

U kent mijn smaad, mijn schande, mijn schaamte,
al mijn belagers staan voor U.
Smaad heeft mijn hart gebroken, ik ben radeloos,
ik hoopte op mededogen – vergeefs;
op troost – die ik niet vond.

*Waarom ik in jou geloof, Jezus?
Niet zozeer omwille - van de vele wonderen – die men Jou toedicht.
Maar wel omdat Jij – door je eigen lijden
één bent geworden – met al wie klein – en kwetsbaar is!
Namens God – stond en sta je nog steeds
aan de kant van geslagen – en vernederde mensen!
Ik hoop en bid – dat ik Jou ook daarin – durf navolgen Heer.*

- ACHTSTE STATIE **Jezus ontmoet wenende vrouwen**

Lucas 23: 27-31

Een grote volksmenigte volgde Jezus, waaronder veel vrouwen die over Hem weeklaagden en zich op de borst sloegen. Jezus keerde zich echter naar hen om en zei: 'Dochters van Jeruzalem, huil niet om Mij. Huil liever om jezelf en je kinderen, [...] Want als dit gebeurt met het jonge hout, wat zal het verdorde hout dan niet te wachten staan?'

*Je moet het maar doen, Jezus:
in plaats van getroost te worden – zélf woorden van troost spreken!
Was het de liefde van God, die Je deed geloven
dat het leven altijd – sterker is dan de dood?
Ik vermoed van wel!
En daarom – wil ik Je vragen
dat Je mij laat delen – in dat geloof,
om door de tranen heen – toch altijd en overal
een vonk van hoop – te blijven zien.*

- LIED 587:5 **'Jezus, gekruisigd'**

- NEGENDE STATIE **Jezus valt ten derde male**

Psalm 22: 7

Ik ben een worm en geen mens,
door iedereen versmaad, bij het volk veracht.

Onmenselijk was het – wat ze Je aandeden, Jezus.

En toch bleef Je volhouden,

omdat je vóór alles – trouw wilde blijven

aan de wil van God.

Kon ik dat ook maar: mijn leven op dezelfde – manier als Jij

in de handen van jouw – én mijn Vader leggen,

om niet ten onder te gaan – aan de oppervlakkigheid – van onze samenleving.

Wil Jij mij helpen – om dat overal en altijd – waar te maken?

- TIENDE STATIE **Jezus wordt van zijn kleding ontdaan**

Johannes 19: 23-24

Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

Op het moment – dat alle uiterlijke schijn – en pracht en praal

wegvallen, laat mij dan – vreugde vinden – in de liefde

van jouw Vader, Heer.

Want ik geloof – dat alleen zijn vriendschap – mijn hart mooi kan maken

en dat alleen zijn tederheid – mij warmte kan schenken

wanneer een leven – koud en kil is geworden.

God houdt van mij, op een unieke – en persoonlijke manier!

- ELFDE STATIE **Jezus wordt aan het kruis geslagen**

Jesaja 53: 7

Hij werd mishandeld, maar verzette zich niet en deed zijn mond niet open.

Als een schaap dat naar de slacht wordt geleid,

als een ooi die stil is bij haar scheerders

deed hij zijn mond niet open.

De uiterste grens

Nu geen enkele hulp meer,

Alleen gelaten, alleen maar pijn.

Is er iemand die hoort?

- LIED 576b: 1,2 **'O hoofd vol bloed en wonden'**

- **TWAALFDE STATIE** **Jezus sterft aan het kruis**

Johannes 19: 28-30

Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst.' Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De kaars wordt uitgeblazen

*Jouw dood doet mij – stil worden, Jezus,
en het hoofd buigen,
enerzijds uit schaamte – voor het onrecht,
maar anderzijds ook – uit dankbaarheid – voor jouw totale liefde.
Jij was werkelijk – een rechtvaardige,
zoals de wereld – er nog nooit één – gekend had
en ook nooit meer – gekend heeft.
Mag ik delen – in jouw levensadem?*

- **STILTE**

- **DERTIENDE STATIE** **Jezus wordt van het kruis genomen**

Johannes 19: 38-40

Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee. Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litra. Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis.

*Waarom moeten – lieve mensen sterven?
Die vraag stel ik mij wel eens, Jezus,
net zoals jouw vrienden – dat deden
toen ze je dode lichaam – van het kruis namen.
Sterven lijkt immers – zo onwezenlijk,
zo nutteloos, zonder toekomstperspectief.
Voor Jou is sterven – echter maar een overstap – naar nieuw leven.
Laat die overtuiging – ook in mijn hart groeien, Jezus.*

- **LIED 590: 1** **'Nu valt de nacht'**

- VEERTIENDE STATIE **Jezus wordt in het graf gelegd**
 Johannes 19: 41-42
 Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.
*Hij droeg het
 en legde het in het graf.*
*Zing me liedjes van liefde,
 en vertel me verhalen van licht
 en – als je kunt –
 dat na de nacht – de morgen komt.*
- LIED 590: 2 **'De wereld gaf'**
- GEBEDEN
voorbeden, stil gebed en gezamenlijk 'Onze Vader'
Luthers avondgebed, door voorzangers:
- LIED 202 **'Blijf bij ons, want het is avond'**
we verlaten de kerkzaal in stilte

voorganger: ds. Joke Zuidema
 welkom: Annelies Jellema
 lector: Wim Koelé
 muzikale begeleiding: Cor Docter
 Etteke Jaarsma, *fluit*
 enkele gemeenteleden, *zang*

diaken: Nynke Prins, *namens de kerkenraad*
 techniek: Edwin Wiggelinkhuizen
 gastgevers: Geertje Visser en Corrie van Veenen
met dank aan de andere medewerkers buiten beeld!

Agenda: zie ook de kerkapp en de website van de pga

Stille Zaterdag	19:00uur	viering, ds. Joke Zuidema	Vrijheidskerk
Paasmorgen	08:30uur	paasontbijt	Vrijheidskerk
idem:	10:00uur	viering, ds. Joke Zuidema	Vrijheidskerk